

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 petič 4 2 D, do 100 vrst 3 D 50 p, večji inzerati petič vsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, predklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišтво: Knafljeva ulica št. 5, pritišlje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Pred novimi kritičnimi dogodki

Ofenziva pašicevcev in radičevcev. — Revolte v radikalni stranki. — Obča nervoznost v Beogradu. — Odločilni pomen seje radičevskega kluba v sredo.

Beograd, 5. julija. Danes dopoldne se je sestel ožji glavni odbor radikalne stranke, da razpravlja o vprašanjih, ki v zadnjem času zadajajo težke brige voditeljem stranke. Gre predvsem za notranje spore, ki postajajo navzlic vsem poskusom izmirjenja vedno ostrejši. Ni dvoma, da se takozvani pašicevci čutijo zopet jako močno in da pripravljajo odločilne ukrepe. Vest, da je Pašić zelo slab, so se izkazale za netočne in vse izgleda, da se je stari voditelj zopet energično postavil na čelo akcije, ki jo njegovi ožji pristajši imenujejo razčiščevalno. V neposredni vezi s to akcijo je usoda same vlade, katera se danes drži samo še vsled tega, ker očitno še ni dozorela nobena druga kombinacija.

V teh okolištinah je razumljivo, da so vladni krogi silno nezadovoljni z obnašanjem radičevcev. Na eni strani minira g. Uzunovića pašicevska ofenziva, na drugi strani pa spodkopava vladno življenje baš Stjepan Radić, ki s svoje strani stori vse, da bi revoltiral proti današnjemu režimu radikalne vrste ter spravljala vlado neprestano v najmučnejše položaje. Sobotni Radičev govor v Metkoviću, v katerem je najglasnejše zahteval, da se mora Narodna skupščina v najkrajšem času zopet sestati, je napravil silno mučen vtis, kar je na las podoben onemu napadu, ki je pred meseci strmoljavil prvi kabinet RR. Radikalni voditelji otvorjeno govorijo, da bi po ponovni, od Radića izzvani krizi vlade bila obnovitev koalicijske RR povsem izključena.

Skoraj še važnejše pa je, da Radić s svojimi demagoškimi govori v Dalmaciji revoltira radikalne vrste proti današnjim eksponentom stranke v vladi ter jih goni v najodločnejšo pašicevsko smer. Dalmatinski radikalni so objavili na usta svojega voditelja dr. Desnice nov apel na vodstvo radikalne stranke, ki v najostrejših besedah obsoja kratkovidnost politike, katera z umetnim vbrizgavanjem podaljšuje življenje neprilodnih zvez z radičevci ter prepušča polovico države razornemu delovanju otrovnih plinov Radičeve demagogije in zlorabe slobode. Apel dr. Desnice je napravil v vsej radikalni javnosti globok vtis ter kaže, da so razmere v radikalni stranki postale nezno kritične.

V obči nervoznosti, ki je zavladala v Beogradu, se vedno pogostje čuje napoved, da stojimo pred izbruhom nove krize. Vsekakor bodo dogodki tega tedna v marsičem odločilnega pomena za razvoj politične situacije. — Smatra se, da bo Radić v sredo na seji kluba HSS, ki se vrši v Zagrebu, oficijelno postavil zahtevo po takojšnjem sklicanju Narodne skupščine, kar bi bil v danih okolištinah signal za izbruh formalne krize.

net RR. Radikalni voditelji otvorjeno govorijo, da bi po ponovni, od Radića izzvani krizi vlade bila obnovitev koalicijske RR povsem izključena.

Skoraj še važnejše pa je, da Radić s svojimi demagoškimi govori v Dalmaciji revoltira radikalne vrste proti današnjim eksponentom stranke v vladi ter jih goni v najodločnejšo pašicevsko smer. Dalmatinski radikalni so objavili na usta svojega voditelja dr. Desnice nov apel na vodstvo radikalne stranke, ki v najostrejših besedah obsoja kratkovidnost politike, katera z umetnim vbrizgavanjem podaljšuje življenje neprilodnih zvez z radičevci ter prepušča polovico države razornemu delovanju otrovnih plinov Radičeve demagogije in zlorabe slobode. Apel dr. Desnice je napravil v vsej radikalni javnosti globok vtis ter kaže, da so razmere v radikalni stranki postale nezno kritične.

V obči nervoznosti, ki je zavladala v Beogradu, se vedno pogostje čuje napoved, da stojimo pred izbruhom nove krize. Vsekakor bodo dogodki tega tedna v marsičem odločilnega pomena za razvoj politične situacije. — Smatra se, da bo Radić v sredo na seji kluba HSS, ki se vrši v Zagrebu, oficijelno postavil zahtevo po takojšnjem sklicanju Narodne skupščine, kar bi bil v danih okolištinah signal za izbruh formalne krize.

Beograjski radikali se streljajo med seboj

Na shodu za občinske volitve so se spopadli pristajši g. Pašića in g. Maksimovića. — V pretepu so tudi streljali. — Več oseb je ra njenih

Beograd, 5. julija. Med pristajši Nikole Pašića in Bože Maksimovića je prišlo včeraj do fizičnega obračunavanja, pri katerem je padlo tudi več strel. Dopoldne ob 9. je bila napovedana konferenca Pašicevcih pristajši v hotelu „Slavija“. Na tem zborovanju bi imel govoriti Miloš Bobić, dosedanjí namestnik predsednika beograjske občine. Kakor hitro pa je predsednik zborovanja otvoril shod in podal Bobiću besedo, je nastal velikanski hrup in trušč in prišel se je pretep med pristajši Bobića in pašicevci. Bobić ni mogel govoriti. Pristajši ministra notranjih zadev so vzvikali: „Živel Maksimović!“, toda nasprotniki so istotako odgovarjali:

„Živel Pašić! Dolí Maksimović!“ Čuli so se tudi klici: „Doli Pašić!“ Med zborovanjem je navalila skupina Bože Maksimovića na pašicevce ter se je razvila prava bitka. Začeli so se pretepati s palicami. Nekateri so pograbili stole in se začeli boriti proti nasprotnikom. Bilo je oddanih tudi več revolverjskih strel. Osem oseb je bilo ranjenih. Policija je razpustila shod, intervenirala s pendreki in izpraznila dvorano. Med teko ranjenimi je tudi neki sekretar notranjega ministrstva. Največjo škodo trpi lastnik hotela, ker je mnogo oseb odšlo, ne da bi plačali in so mu pri pretepu razbili tudi vse šipe in ogledala.

Ohupna borba z divjimi elementi v Apatinu

Donava je porušila nasip in vdrla v planjavo. — Z nadčloveško požrtvovalnostjo je vojaštvo rešilo mesto katastrofe. — Silne poplave v Srbiji.

V Jugoslaviji se vedno trajajo neznosne vremenske nepravilnosti. V Sloveniji neprestano dežuje, v soboto in včeraj so trajali nalivi. K sreči je pri nas dosedaj vodno stanje ugodno in se zanikrat ni bačil poplav. Tembolj pa so prizadeti južni kraji naše države.

Katastrofalne vesti prihajajo iz Apatina. Dunava je porušila nasip Kučka, 6 km nad Apatinom. Ogromne mase vode so zalile vse ozemlje do drugega nasipa, ki reže koleno Donave nad Apatinom. 2854 oraloj zemlje je pod vodo. Ljudje in živina so se pravčasno rešili. Donava pa še vedno narašča. Pri Apatinu je dosegla 662 cm nad normalo. Računati je na nadaljno naraščanje vode. Škoda je tako ogromna, da se ne da niti približno izračunati. Drugi nasip, ki zadržuje ogromne mase vode, je istotako zelo močno ogrožen. V slučaju, da Donava poruši drugi nasip, bo pod vodo 25.000 oraloj rodovitne zemlje.

V Apatinu je v soboto popoldne nastala strahovita panika. Voda je pričela polagoma prodirati skozi železniški nasip. Na tisoče ljudi, ki je delalo na nasipu, je v paničnem begu zapuščalo nasip. Bil je strašen prizor. Signalne sirene, ki so alarmirale prebivalstvo, so tulile, konji z vozniki so v divjem galopu vozili proti mestu. Zene in otroci so plakali. Ničče ni vedel, kako velika je nevarnost. Vse je bežalo. Katastrofa se je zdelo neizogibna in samo par minut je ločilo Apatin pred popolno poplavo. V teh minutah pa se je junakevemu naporu pionirjev posrečilo preprečiti strahovito katastrofo. Nanosili so

na stotine vreč, napolnjenih s peskom, na ogrožena mesta. Polni vozovi so se vračali natovorjeni s kamenjem in prstjo na nasip. Ljudje so bili boj na življenje in smrt. Do vratu so stali v vodi, zabijali kole v zemljo, dovažali in zopet dovažali zemljo in kamenje. Celo ulice, vodečo proti Apatinu, so zabarikadirali. Trgali so vrata raz hiš ter jih donášali na nasip. Ozka ulica na robu občine, ki zaključuje nasip, se je zdelo podobna pravemu vojnemu pozorišču. Do pol tretje ure je delalo prebivalstvo skupno z vojaštvom z naporom vseh svojih sil in začasno se mu je posrečilo preprečiti strahovito katastrofo.

Vse Podravje je pod vodo. Ogrožen je tudi kraljev dvor na Belju. Nasip pri Belju je utrljavalo okoli 4000 ljudi, vsak napor pa je bil zastoni. Voda se je prebila skozi nasip in ogromne mase so zalile rodovitne poljane. Pod vodo je 20.000 oraloj zemlje in znaša povzročena škoda 100 milijonov dinarjev. Če je poplava zahtevala tudi človeške žrtve, dosedaj še ni znano.

Kraljevska dvojica, ki se je v soboto pripeljala z Bleda, je obiskala vse poplavljenе kraje ob Dravi, v Bački in Baranji. Bila je tudi v Apatinu in Novem Sadu.

V soboto je pričelo nad Kragujevcem in okolico po malem deževati, kasneje pa se je dež spremenil v pravcati ploho in utrgal se oblak. Okoli 7. zjutraj se je nad Kragujevcem in okolico spustila tako gosta megla, da sta bila zemlja in nebo eno. Lepenica je prestopila bregove. Pod vodo so sela

Vodnjavec, Batočin in Lapovo. Pri Cvetojevcu je voda porušila železniško progo v dolžini 30 metrov. Spodnji del Kragujevca je pod vodo. Železniška zveza Kragujevac-Lapovo je prekinjena.

Tudi Jagodina je pod vodo. Po ulicah Jagodine stoji voda meter visoko in še vedno narašča radi silnih nalivov Istotako je pod vodo proga. Poplavljeni so vsa sela v okolici Jagodine, reka Morava ponovno narašča. Povsod se vedno dežuje. Nad Rekovcem se je v soboto odtrgal oblak. Na elektriški postaji v Jagodini je voda odnesla dva tira. 20 vagonov pa je padlo v vodo. Škoda je ogromna. Orient ekspres je bil zadržan. V selu Trnavi je 7 človeških rlev.

Ptuj pod vodo

Danes zjutraj je zalila Ptuj voda ter poplavlila velik del mesta. — Pod vodo je bil tudi kolodvor, tako da je bil železniški promet ustavljen.

Ptuj, 5. julija. Danes ob 6. zjutraj je radi neprestanega deževnega vremena narašel potok Grajeva, ki je od Vurberga dalje prestopil bregove. Del mesta Ptuj in okolica so bili zjutraj pod vodo. Poplavljen je bil del mesta od Srbskega trga, kjer stoji okrajno glavarstvo, do kolodvora. Voda se je razlila tudi v stranske ulice ter vdrla v nižje ležeča stanovanja in v kleti. Na Ljutomerski cesti je napravila voda skoraj meter globoko in tri metre široko udrtino. Večino mostov od Vurberga do Ptuja je voda porušila in odplovila. Pod vodo je bila deloma tudi železniška proga. Promet na progi Ptuj - Ormož je bil danes

zjutraj prekinjen, vendar bo popoldne že zopet vzpostavljen. Promet na progah Ptuj-Maribor in Ormož - Kotoriba se nemoteno vrši.

Poplava je dosegla svoj višek okoli 7. zjutraj, nato pa je pričela voda padati. Z reševalno akcijo so takoj pričeli gasilci in pionirji, ki so pričeli s čiščenjem ulic, tako da se je voda hitro odtekla. V Ptuj se je baše porušila neka manjša hiša. Deževati je nehala okoli 8. zjutraj in sedaj vlada v Ptuj razmeroma lepo, suho vreme.

Opasno naraščata tudi Rogoznica in Dravinja in sta poplavlili polja in naredili že veliko materialno škodo.

Strahovite katastrofe v Nemčiji

Neurja nad Berlinom in okolico. — Strela ubila 13 ljudi in nad 100 ranila. — Vremenska katastrofa v gornješleskih Krkonoših

Berlin, 5. julija. Grozna vremenska katastrofa je zadela berlinsko okolico. Nad mestom in okolico se je včeraj dvakrat zaporedoma utrgal oblak. Vsa okolica je pod vodo, mnogo hiš je razrušenih. Šest ljudi je utonilo. Na nekem kraju se je naredila v zemlji več metrov široka in skoro 100 m globoka razpoka. Počila je vodovodna cev, prekinjena je električna napeljava. Iz poplavljenih hiš so ljudje pobegnili in po baraku ob železniškem nasipu. V baraku je udarila strela, ki je 13 ljudi ubila, 40 težko in 100 lahko ranila.

ogromno materialno škodo, a žal zahtevajo tudi človeške žrtve. V petek popoldne je divjalo silno neurje v Sleskih Krkonoših. Nad krajema Krummhübel in Brückenberga se je v petek okoli 22. utrgal oblak. Voda je udrla v seljaške hiše in jih večinoma razrušila. Nad 20 hiš je popolnoma ali deloma uničenih. Glavne ceste so raztrgane, promet ukinjen. Voda stoji ponekod dva metra visoko. V vasi Herms se je okoli 2. ure zjutraj s strahovitim truščem porušil most ter potegnili s seboj pet oseb, ki so obupno kričale ni pomoč. Seveda jim ni mogel nihče pomagati. Skupno je znanih doslej 20 smrtnih slučajev.

Velika železniška nesreča pri Parizu

Brzovlak, ki je vozil s hitrostjo 90 km, je skočil s tira in pokopal pod ruševinami vse potnike. — Velike žrtve.

Pariz, 5. julija. Na postaji Acheres, oddaljeni 25 km od Pariza na progi proti Le Havreu se je zgodila danes ponoči strahovita železniška nesreča. Skozi postajo je vozil brzovlak iz Le Havrea v Pariz. Ker so popravljali normalni tir, namenjen za brzovlak, ki se na postaji ne ustavlja, so brzovlak usmerili čez enega stranskih tirov. Pozabili pa so o tem obvestiti prejšnjo postajo, ki bi bila morala opozoriti strojevodjo. Zato ta ni zmanjšal hitrosti in vlak je vozil tudi preko stranskega tira s hitrostjo 90 km. Na tako divjo hitrost pa stranski tir ni bil urejen

in brzovlak je na ovinku skočil s tira. Učinek je bil strahovit. Lokomotiva se je prevrnila, trije vagoni za njo so bili v hipu zdrobljeni in zmečkani, vsi drugi vagoni zelo poškodovani. Iz Pariza je že v pol ure prihitel rešilni vlak z železniškimi delavci, vojniki in zdravniki. Do danes zjutraj so izpod ruševin potegnili 18 mrtvih in nad 100 ranjenih. Med temi je bilo le 32 tako lahko ranjenih, da jih ni bilo treba prepeljati v bolnico. Strojvodja sam je težko poškodovan in ni upanja, da bi okrevl. Nepoškodovanih je ostalo samo okoli 50 potnikov.

Politična situacija

Beograd, 5. julija. Vlada g. Nikole Uzunovića je pri odgovoritvi Narodne skupščine obljubila, da bodo med odmorom vsi skupščinski odbori intenzivno delovali. Za komadajni odbor se je že razšel. Tudi plenarne seje finančnega odbora so odgojene in se bodo vršile šele meseca septembra. Vedno bolj in bolj se pojavlja kriza vlade RR. Vsa čas mora priti do katastrofe, zlasti ker se spor med pristajši Nikole Pašića in ostalimi radikali vedno postruje. Značilno je zlasti dejstvo, da je prišlo na zborovanju, ki ga je priredil g. Bobić, do težkega konflikta. Policija je zborovanje preprečila in je prišlo med radikali samimi do fizičnega obračunavanja. Prvič se je zgodilo, da je policija g. Uzunovića razgnala radikalni zbor. Radikali sami trde, da je neizogiben prihod Nikole Pašića v Beograd. G. Nikola Pašić mora sam vzeti v roke situacijo, drugače je stranka pred popolnim razsolum.

Beograd, 5. julija. Pravosodni minister Marko Gjuričić odpotuje v Pariz. Njegov namestnik bo minister za socialno politiko Milan Simonović.

Danes PRIKAZEN V OPERI

po ravnokar v „Jutru“ izhajajočem romanu
Predstave ob 4., 7. in 9. uri.
Kino Ideal.

ČEŠKA IN MADŽARSKA

Budimpešta, 5. julija. Češkoslovaška vlada je sporočila v Budimpešto, da je vsak hip pripravljena začeti z Madžarsko pogajanja o trgovinski pogodbi. Madžarska vlada je odgovorila, da radi odsotnosti trgovskega ministra Valka na češkoslovaško ponudbo ne more dati definitivnega odgovora.

IZREDNO STANJE V ANGLIJI

London, 5. julija. Poslanska zbornica je odklonila predlog delavske stranke, da se ukine izjemno stanje v Angliji, z 295 glasovi proti 95. Zbornica pa je sprejela z 244 proti 84 glasovom addresso na kralja, s katero se podaljšuje izjemno stanje v Angliji, proglašeno povodom izbruha generalne stavke.

ZAHVALA TESLE UDRUŽENJU INŽENJERJEV

Beograd, 5. julija. Udrženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov je prejelo obširen radiografičen odgovor izumitelja inž. Tesle, v katerem se zahvaljuje za čestitke jugoslovenskih inženjerjev povodom svoje 70letnice.

ATENTAT NA ŠPANSKEGA KRALJA

Pariz, 5. julija. Oficijelna poročila iz Madrida potrjujejo, da so nameravali anarhisti izvršiti v Parizu atentat na španskega kralja. Anarhisti so nameravali s strojnimi streli v vlak, ki bi vozil kralja in proti Parizu.

Telefonska zveza s Prago je bila sinoči in danes zjutraj prekinjena. Zato žal nismo mogli prejeti poročil o včerajšnjih slavnostih.

Sport

NEDELJSKI NOGOMET.
ZAGREB: WAC - Hašk 4 : 4 (2 : 2). Nerealen rezultat, ker je bil Hašk boljše moštvo. Sodnik Dubravčić je bil slab in je deloma njegova krivda, da domačini niso zmagali kakor bi bili zaslužili.
BEOGRAD: Simmering - D. S. K. 3 : 2.
PRAGA: Viktorija Žižkov - Vienna (Dunaj) 6 : 1.

Wendel o Trstu

Pred tednom dni je objavil Herman Wendel v „Frankfurter Ztg.“ daljši članek, kjer opisuje gospodarsko nazadovanje in propadanje Trsta. Zanimiv je zaključek, ki se glasi:

Ako bi se zemljepisna karta leta 1918. po zdravem razumu izpremenila, bi tvoril Trst danes, morda z Istro in Reko, neodvisno pristo luko pod kontrolo Zveze narodov, ki bi tako najbolje služil samemu sebi in drugim. Tako se pa zlasti Jugoslovenci in Slovenci in Hrvatje, odtegnulo trgovskemu prometu s Trstom. Je torej Trst, ki plača za to zatiralno politiko in ki na lastne stroške eksperimentira, kako morejo nacionalne simpatije in antipatije biti važen faktor v gospodarskem življenju.

»Piccolo« je seveda ostro nastopil proti Wendlovim izjavam in imenoval pri tem presekucije narodnih manjšin v Italiji »običajne imaginarne persekucije« proti drugorodnim elementom v Italiji. »Dan za dnem se izkuša vcepiti v narode sovraštvo proti veliki italijanski domovini.« Članek v »Piccolu« zaključuje s pozivom na vlado, naj ukrene potrebu, da pride Trst zopet do svoje veljave, zlasti z zgradbo nove predelske železnice...

Zgodovinski dan češkoslovaške socialne politike

Češki listi objavljajo pomembne članke povodom uzakonenja novega, modernega zakona za starostno in invalidno zavarovanje. Ta zakon je stopil v ČSR v veljavo dne 1. julija t. l. Na podlagi zakona je bil ustanovljen Osrednji zavarovalni urad, ki je središče vsega invalidnega in starostnega zavarovanja. Obenem vodi tudi bolnišniško zavarovanje za delavce in privatne nameščence. Urad bo imel svoje podružnice pri vseh okrajnih glavarstvih.

Rente starostnega in invalidnega zavarovanja se bodo pričele izplačevati še le po 150 tednih plačevanja. Dobo tehi prvih treh let smatrajo radi organizacije in zavarovanja za najtežje. Prispevki za starostno in invalidno zavarovanje bodo enakomerno razdeljeni na delavca in delojemalca. Celokupni prispevki so za prvih pet let proračunani na 6.664.000 Kč in bodo po 50 letih narasli na 508 milijonov.

S tem zakonom je zaključena velika borba socialističnih strank za starostno zavarovanje delavcev v češkoslovaški republiki. Socialistične stranke so z zakonom zadovoljne in posvečajo sedaj svoje energije v glavnem gospodarskim problemom.

Delavci bodo prejemali v slučaju invalidnosti in starosti prva tri leta 1000 Kč letno plus eno petino svojih prispevkov. Po proračunu bo znašala najnižja invalidska renta 1.129 Kč, najvišja pa 5400 Kč. Po treh letih bo imel delavec pravico na rento v znesku 1200, po 16 letih 1600, po 20 letih 2200 in 30 letih 2800 Kč.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.
Devize: Curli 10.9435—10.9855, Praga 167.38—168.38, Pariz 154—156, Newyork 56.3835—56.6835, London 275.05—276.25, Trst 198.90—200.10, Berlin 13.48—13.52, Dunaj 798.58—802.58.
Efekti: 7% invest. posoj. 1921 73—74, 2½% drž. rente za ratnu štetu 308—310, Ljubljanska kreditna 175, Hrv. eskomptna banka 101—102½, Kreditna banka, Zgb. 103—104, Hipotekarna banka 56½—57½, Jugobanka 92—94, Praštrediona 865—870, Slovenska banka 55—60, Eksploatacija 10—15.
INOZEMSKÉ BORZE.
Curli: Beograd 9.14, Pariz 13.925, Newyork 516.625, Milan 18.075, Praga 15.30, Dunaj 73.
Trst: Beograd 50.30—50.70, Pariz 76.75—77.25, London 138.75—139, Newyork 28.40—28.70, Dunaj 401—405, Praga 84.25—84.75, Curli 551—554.

Praga v sokolskem entuzijazmu

Mesto je kakor v ekstazi. — Okrog četrta milijona Sokolov, Sokolic in drugih gostov. — Nepopisni prizori ob sprejemu jugoslovenskega Sokolstva in vojske.

Praga, 3. julija.

Praga se nahaja naravnost v ekstazi. Zdi se, kakor da je vse mesto noč in dan pokoncu. Ulice in trgi so prenapolnjeni, avtomobilni promet življenjsko nevaren. Policija rabi vso energijo, da ga drži v redu in prepreča nesreče. Mesto nudi izredno pestro sliko. V centru ni hiše in skoro ni okna brez zastave, preproge ali venca. Po glavnih ulicah, kjer prihajajo v mesto gosti s kolodvorov, zlasti pa po Načlaskem mestu in po ulicah, koder se bo v torek pomikal slavnostni sprevod, so postavljeni nesčetni slavoloki z napisy v vseh slovanskih jezikih in v francosčini. Na velikih mlajjih vihrajo veličastne češkoslovaške, jugoslovenske in druge slovanske zastave.

V ospredju zanimanja je stal danes sprejem jugoslovenskih gostov. Skoro vsi vlaki iz Jugoslavije so prispeli na Wilsonov kolodvor tekoma dopoldanskih ur. Sprejem našega Sokolstva je bil nepopisno. Po prevratu češka prestolnica se ni doživela takih manifestacij. Med spalirjem stotisočglave množice, ki je neprestano vzklila Jugoslaviji in jih obmetavala s cvetjem, so odhajali jugoslovenski Sokoli in Sokolice v odkazana jim stanovanja. Tudi popoldne so bili povsod, kjerkoli so se pojavili in so jih ljudje spoznali, burno pozdravljali. Višek je dosegel entuzijazem množice ob sprejemu štirih jugoslovenskih ministrov in par ur kasneje ob dohodu jugoslovenske armade. Praško prebivalstvo, ki je drugače precej hladno in nekam rezervirano, je bilo vse iz sebe, in ga ni bilo več spoznati.

Češki sokolski vlaki so prihajali iz vseh pokrajin republike ves dan skoro drug za drugim. Priznčno so bili pozdravljeni zlasti Sokoli in Sokolice iz Slovaške in Podkarpatske Rusije. Popoldne so na ulicah skoro docela prevladovali sokolski kroji. Bilo je, kakor da je močena sokolska armada okupirala Prago, kjer je nočjo zbranih okrog 120.000 Sokolov in Sokolic vseh slovanskih narodov. Pet tisoč jih je prišlo samo iz Amerike. Število drugih gostov, ki jih je privabil v Prago vsesokolski zlet, se čeni na 130.000 ljudi, tako da se je prebivalstvo Prage za glavne slavnostne dni pomnožilo za najmanj četrta milijona.

Praški listi so povodom vsesokolskega zleta izdali posebne slavnostne številke, posvečene Sokolstvu in njegovim gostom. »Narodni Listy« prinašajo pozdrav jugoslovenskemu Sokolstvu in hvalščini in v francosčini pozdrav francoskim gimnazistom.

V prostorih »Meščanske Besede« se je vršil nočjo jugoslovenski manifestacijski večer, katerega so se udeležili poleg vseh starih jugoslovenskih ministrov tudi nekateri češki ministri ter najodličnejši predstavniki češkoslovaške javnosti. V imenu Jugoslovenov je minister Trifković nazdravil predsedniku Masaryku.

Vse praško prebivalstvo pričakuje jutrišnjega prvega glavnega zletnega dneva. Nostopnice za popoldansko javno telovadbo so že vse razprodane.

**Danes ob:
4., pol 8. in 9.**

se vrše predstave vefilma

„Bela sestra“

Pri vseh predstava petje in pomnoženi orkester

Elitni kino Matica

najboljše kino v Sloveniji. Tel. 124

ravnatoko tudi vstopnice za ponedeljek in torek. Država, občina in Sokolstvo so storili vse, da omogočijo, da se izvrše prireditve v redu in brez nesreč. Organizirana je bila obsežna zdravstvena služba, ki jo vodi cela armada zdravnikov-Sokolov. V vseh ulicah sredi mesta so postavljene zdravstvene ambulante; na zletišču samem jih je okrog 20. Vojaštvo je dalo na razpolago sanitetne avtomobile. V izredno čast discipliniranosti Sokolstva in drugega občinstva ter organizatorni zmognosti sokolskih voditeljev služi dejstvo, da se danes ni zgodila nobena večja nesreča kljub ogromnemu prometu po mestu in kljub temu, da je med gosti nad deset tisoč ljudi, ki se niso bili po preje v vlemestju.

Navdušen sprejem jugoslovenske vojske

Bratislava, 3. julija.

Včeraj ob 3. popoldne je prispela v Bratislavo s parnikom »Nikola II.« oficijelna delegacija jugoslovenske armade, ki se udeležuje vsesokolskega zleta v Pragi. Gostom so odprli do Komarna nasproti češkoslovaški vojni čolni, ki so potem spremljali Jugoslovene do Bratislave. K sprejemu milih gostov v bratislavskem pristanišču so se zbrali mnogi odlični prestavniki vojaških, političnih in kulturnih korporacij na Slovaški, častna četa Sokolov in častna četa 23. peh. polka z godbo na čelu. Nad pristaniščem so krožili vojaški aeroplani. Vse pristanišče z okolico je bilo polno občinstva, ki je navdušeno pozdravljalo jugoslovenske goste. Mesto je bogato okrašeno z zastavami.

Ko je priplul jugoslovenski parnik v pristanišče, je zaigrala godba češkoslovaško in jugoslovensko himno. Navdušenje občinstva je bilo nepopisno. Tako svečani trenutki Bratislava po vojni še ni doživela. Po kratkih medsebojnih pozdravilih se je jugoslovenska vojska med urnebesnimi ovacijami v presenetljivo kratkem času izkrcala in odšla z jugoslovenskim generalom Cvetkovičem in bratislavskim komandantom generalom Škorom na čelu v mesto, neprestano burno pozdravljana in obsipana s cvetjem od spalirja tisočglave množice.

Obhod po mestu je bil pravi triumf češko - jugoslovenskega pobratimstva.

Po obhodu so odšli jugoslovenski častniki v hotel »Carlton«, kjer se je vršil njim na čast slavnosten banket. Za jugoslovenske vojske so predvajali zvečer film »Češkoslovaška armada« in »Lepota CSR«. O polnoči so se odpravili jugoslovenski vojski s posebnim vlakom v Prago.

Praga, 3. julija.

Danes dopoldne ob 10. je prispel v Prago preko Bratislave vlak z jugoslovensko armado, ki se udeležuje vsesokolskega zleta. Ekspedicija, ki jo vodi general Cvetković, Nedić in Kovačević, šteje okrog 450 častnikov in vojakov iz vseh oddelkov jugoslovenske armade. Seboj ima tudi lastno godbo, sestavljeno iz letošnjih absolventov vojaške šole v Vrhu.

Sprejem naših vojakov v Pragi je bil nepopisno. Do stotisoč glav broječa množica je napolnila obširni trg pred Wilsonovim kolodvorom in Vavclav. Namesti, ki tonje v morju zastav, slavolokov in zelenja. Na čelu častne čete češkoslovaške vojske je pričakal bratsko jugoslovensko vojsko čsl. vojni minister general Sirovy z večjim številom generalov in oficirjev. Sokolstvo je postavilo k sprejemu močne oddelke praške župe.

Ob sviranju jugoslovenske himne je priplaval vlak na kolodvor, ki je bil tudi prenatrpan občinstva. Za pozdrave generala Sirovega se je zahvalil general Cvetković, ki je v svojem kratkem nagovoru poudarjal zgodovinsko važnost dogodka, da prihaja jugoslovenska vojska službeno v posete k bratskemu češkoslovaškemu narodu. Tudi vojski obeh narodov se pridružujeta zgodovinski prisegi »zvestoba za zvestobo«.

mi sedel njen zaročenec, se je zganila zavesa in princ Nar je stopil v sobo. Ko ga je deklica zapazila, ji je kar kri zastala v žilah. Princ je stopil k mizi in naglo dejal Latimerju, ki je hotel pozvoniti služabniku:

»Ne ganite se! Mojega namena ne boste preprečili. Hočem vašo hčerko in dobil jo bom!«

»Nikoli! Nikoli!« je obupno vzkliknil oče.

»Dobil jo bom,« je ponovil s peklenskimi nasmehom princ smrti: »dobil jo bom in vi sami mi jo boste dali.«

»Nikoli! Nikoli!« je ponovno kriknil s hripavim glasom Latimer, ki je čutil strašni vpliv prinčevega pogleda. Nar ga je začel še ostreje gledati s svojimi prokletimi očmi, tako, da ga je dobil popolnoma v svojo oblast. Dejal mu je z odločnim glasom:

»Dobil jo bom in ti sam mi jo boš dal, morilec!«

Sir Latimer ni niti več imel moči, da bi ugovarjal. V boju obeh volj je njegova podlegla in bil je popolnoma pod vplivom zločinca, ki je imel na razpolago tako silne nadnaravne moči, da ga je moral skoro vsako ubogati.

Nar je potegnil iz žepa skrivnostno bodalo, odvil gornji del ročaja in ga ponudil Latimerju. Ta ga je vzel. Princ pa mu je dejal:

»Stopite k svoji hčerki in napišite s to konico na njeno čelo, kar vam bom naredoval!«

Med pravim orkanom navdušenja so odšli jugoslovenski vojaški oddelki v spalirju stotisočglave množice v mesto, neprestano obsipani s cvetjem. Od povratka prezidenta Masaryka iz inozemstva Praga še ni doživela takega sprejema.

Kongres češkoslovaško-jugoslovenskih Lig

V okviru VIII. vsesokolskega zleta se je vršil v soboto v Pragi kongres češkoslovaško - jugoslovenskih Lig in sicer v sejni dvorani Staromestnega magistrata. Navzoči so bili štirje jugoslovenski ministri in zastopniki vseh čsl. - jugoslov. Lig. Kongresa se je udeležil tudi znan. minister dr. Beneš, dalje ministri dr. Kramář in dr. Slavik, naš poslanik Nešić, generalni konzul Rašić, predsednik čsl. Narodne skupščine Malypetr, zastopnik prosvetnega ministra prof. Inderka, pisatelji in novinar Josip Holecik in mnogi drugi odlični predstavniki obeh narodov.

Praški župan dr. Baxa je prisrčno pozdravil zbrane goste, posebno mile jugoslovenske brate in izrazil svoje veselje, da so prisotni tudi zastopniki obeh vlad in jugoslovenske armade. Nato sta bila izvoljena za predsednika senator Pichl in narodni poslanec dr. Pivko iz Maribora. Predsednik je prečital uvodoma pozdravni brzojavki jugoslovenskemu kralju Aleksandru I. in prezidentu Masaryku, ki so ju sprejeli prisotni z viharim odobravanjem. Mesto odsotnega staroste Lige dr. Hodže je pozdravil kongres minister dr. Slavik, rekoč, da večje češkoslovaški in jugoslovenski narod grobovi padlih za osvobodjenje. Od srca k srcu si zgradimo koridor. Sokolski praznik je praznik slovanske ideje.

Prosvetni minister Trifunović je pozdravil kongres v imenu odbora čsl. - jugoslov. Lige v Beogradu, poudarjajoč, da se morajo medsebojni stiki še poglobiti in utrditi. V prisrčnih besedah je pozdravil mesto Prago in češkoslovaški narod ter se poklonil prezidentu Masaryku, ki mu je jugoslovenski narod hvaležen za vse, kar je zanj storil in pretepel.

Nato je govoril generalni tajnik Ripka o organizaciji čsl. - jugoslov. Lige, ki ima na Češkoslovaškem 10 aglinih podružnic. Delegat Lige iz Maribora dr. Pivko je govoril o potrebi Lige iz kulturnih in gospodarskih vidikov ter določil smernice bodočega dela. Med govorom inž. Palečka je priporočal mimo magistrata oddelke jugoslovenske armade, ki ga je občinstvo navdušeno pozdravljalo. Seja je bila za nekaj minut prekinjena. Nato je govoril dr. Gradojevič s Strossmayerjevi knjižnici v Pragi. Jugoslovenski Sokoli so pripeljali za to knjižnico nad 1000 knjig. Direktor R. Pustoslavšek iz Ljubljane je govoril o turističnem tajniku Beringer in profesor Mile Pavlovič pa o kulturnih stikih.

Popoldne se je kongres nadaljeval in zaključil. V zvezi s referatom je bila sprejeta obširna resolucija, ki jo priobči praški mesečnik »Češkoslovaško - jugoslovenska Liga«.

Sport

Tekme za pokal LNP

Ilirija in Slovan prideta v finale. Slovan — Primorje 5 : 1.

Včeraj dopoldne se je vršila na igrišču ASK Primorja semifinlna tekma za pokal LND. Slovan je zmagal zaslužen nad Primorjem. To je postavilo v boj svojo kompletno rezervno, ki pa se ni mogla upirati dobro disponirani enajstorič Slovana. Rezultat tekme je bil 5 : 1. Sodil je korektno g. Držaj.

Ilirija — Jadran 16 : 0 (8 : 0).

Popoldne ob 18. se je vršila na istem igrišču druga semifinlna tekma Ilirija : Jadran. Jadran je nastopil s sedmimi rezervami brez vratarja Vidmarja in brazilca Pečnika ter zato ni mogel Iliriji, ki je bila v visoki formi, nuditi nikakega odpora. Polčas je potekel v razmerju 8 : 0, enak score je bil dosežen tudi v drugem polčasu. Tekmo je sodil razmeroma dobro g. Ahčan.

Kakor čujemo, je baše Jadran stavil na LNP prošnjo, da se ta tekma odloži, ker trenutno nima dobrih igralcev na razpolo-

Oče je ubogal, ne da bi vedel, kaj dela. Princ je stopil k dekletu, in mu odstranil z roko svilen las s čela. Eliza je bila ob groze tako otpla, da se ves čas ni ganila, princ pa je zapovedal očetu! »Pišite na čelo: Jaz sem morilec Johna Uptona.«

Oče je napisal s skrivnostno konico to lastno obsodbo na čelo svoje hčerke brez najmanjšega obotavljanja.

»Podpišite se sedaj!«

Ko je Latimer dostavil svoj podpis, se je vzbudil iz hipnotičnega spanja. Črke, ki so se v rdeči harvi pokazale na dekletovem čelu, pa so trenotek pozneje že izginile in oče je vzkliknil ves vesel:

»Je že izbrisano, je že izginilo, prokleto pošast... Ne, nikoli je ne boš dobil, nikoli ne bo moja hčerka tvoja, razumeš?«

Princ pa je ironično odgovoril:

»Dobil jo bom in vi sami mi jo boste dali, dragi prijatelji. Danes odpotujem. V šestih mesecih pa se vrnem in pridem svojo zaročenico iskat. Če se boste pa vi temu upirali, se bo vaša obsodba, ki ste jo napisali na njeno čelo, znova na njem pokazala, ako jaz to hočem. Ves svet bo potem vedel, da ste vi morilec, njej pa za vse življenje miče ne bo mogel izbrisati tega napis s čela.«

Sir Latimer je poskočil in zatulil:

»Izgini, propalica, če ne, te dam vreči po stopnicah!«

go. Podsavez na to ni pristal, pač pa je podsavezni kapetan dovolil, da nastopi Jadran proti Iliriji, ojačen s tremi igralci Ilirije, Zanklom, Plešom in Jenkom. V zadnjem hipu je Podsavez razveljavil odlok podsaveznega kapetana in tako je moral Jadran na igrišče s samimi rezervami.

Naše sportnice v Pragi

Lahkoatletski turnir med Francijo Češkoslovaško in Jugoslavijo.

Povodom vsesokolskega zleta se vrši v Pragi cela vrsta važnih in zanimivih sportnih prireditev. Čeprav je vsa pozornost praške javnosti obrnjena na sokolski zlet, vendar tudi za sportne prireditve veliko zanimanja. Zlasti simpatično spremlja javnost tekme med sportnicami Češkoslovaške republike in Jugoslavije. Tekme so se začele že v petek ter bi se morale nadaljevati v soboto in ponedeljek. Ker pa je bila sobota vsa posvečena sprejemu prihajajočih Sokolov, so tudi sobotni program absolvirali že v petek, kar pa je bilo prireditvi seveda na škodo. Zadnje točke so prišle na vrsto šele po 9. zvečer, ko je bila že tema. Vrhutega je miting ponovno motil močan dež.

Jugoslavijo zastopajo Ljubljanka Santlova, Spornova, Križeva, Cimperanova in Prečeva ter najboljša atletinja iz Zagreba in Beograda. Poleg tega je prispela v Prago tudi reprezentativna hazenska družina, ki bo v ponedeljek igrala s Francijo, v torek pa s Češkoslovaško. Naše atletinje so prispale v Prago v petek jutraj in so bile nadvse priprone sprejeti. Za popoldne so morale nastopiti v teški borbi s Čehinjami in Francozinjami. Kljub naporni vojni in kljub neugodnemu vremenu so dosegle prav lepe uspehe, ki ne zaostajajo za najboljšimi, v Jugoslaviji doseženimi rezultati. Imele pa so prebude nasprotnice, tako da se niso mogle uveljaviti. Zlasti so presenetile Francozinje, ki so odnesle skoro vsa prva mesta v tekih. Po zaključku petkovih tekem je bilo stanje točk naslednje: Francija 31, Češkoslovaška 30, Jugoslavija 16.

V teku na 80 m je zmagala Francozinja Radiceau v 10 sekundah in s tem postavila nov svetovni rekord. Dobro so odrezale Jugoslovenke v metu diska, kjer je zasedla Križeva z 29,91 m prvo, Tomljenovičeva pa tretje mesto. Druga je bila Čehinja Vidlakova. V teku na 200 m je zmagala zopet Radiceaujeva. V metanju krogla se je Križeva plasirala za Vencovo na II. mesto in je postavila z 18,63 m nov jugoslovenski rekord. V skoku v višino je dosegla Santlova s 135 cm tretje mesto, v teku na 83 m z zaprekami pa Jovanovičeva tretje, Radovičeva četrto mesto. Cimperanova se je v teku na 1000 m plasirala na četrto mesto. Stafeta 4x100 m je bila radi napake pri predaji anulirana in se bo ponovila danes ali jutri.

Tekmam je prisostvoval več časa tudi zunanji minister dr. Beneš.

Sobotne nogometne tekme

ZAGREB: WAC (Dunaj) : Derby 3 : 1 (1 : 1).

BEograd: Simmering (Dunaj) : Jugoslavija 4 : 3 (2 : 1).

PRAGA: Češkoslovaška : Švedska 4 : 2 (2 : 1). V soboto se je vršila v Pragi nogometna tekma med obeh državama reprezentancama, ki je končala z zasluženom zmago Čehoslovakov. Sodil je Dunajčan Braun.

LANDSKRONA: Dunajski Rapid je v Landskronu na Švedskem zmagal proti tamšnemu sportnemu klubu s 4 : 2.

DUNAJ: Hakoah : BAC 6 : 5 (5 : 1). BAC, bivša Ostmarka, ki je baš prešel v prvi razred, se je izkazal za trdega nasprotnika.

— Lahkoatletski match Ljubljana : Julijška Kraljina je bil odpovedan. LLAP je dobil v soboto popoldne brzolajno obvestilo, da lahkoatletič Julijška Kraljine radi nepremostljivih birokratskih težkoč ne morejo priti v Ljubljano ter nastopiti proti atletom Slovenije. Zato je včeraj odpadel lahkoatletički match Ljubljana : Julijška Kraljina.

OBLEKE

astnega izdelka Vam nudi

67

HAJCENEJE

Jos. Rojina, Ljubljana, Aleksandrova 3.

— Nov svetovni rekord dr. Pelzerja. Pri angleških lahkoatletskih prvenstvenih tekmovalnih v Londonu je znani nemški rekorder dr. Pelzer postavil nov svetovni rekord v teku na pol angleške milje s 1 : 51,6.

— T. K. Skala. Člane, ki se žele udeleževati, oziroma so pripravljeni sodelovati pri turistično-tehničnem vežbanju v smislu sklopa obnega zhora, vabilno na se stane, ki se bo vršil v klubovem lokal v petek, dne 9. t. m. ob 19. zvečer. — Od bor.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: 5. julija 1926; katoličani: Črt Metod; pravoslavni: 22. junija, Vladimir; muslimani: 24. zil-hidže 1344; židje: 23. ta muza 5686.

Jutri: 6. julija 1926; katoličani: Izalija; pravoslavni: 23. junija, Agrinina; muslimani: 25. zil-hidže 1344; židje: 24. ta muza 5687.

DANASJNE PRIREDITVE.

Kino Matica: »Bela sestra«, Kino Ljubljanski dvor: »Beštija iz Sv. Silosa«, Kino Ideal: »Pričazen v operi«.

Groharjeva razstava in veselejmi; odprto ves dan.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: »Bela sestra«, Ljubljanski dvor: »Beštija iz Sv. Silosa (?)«, Kino Ideal: »Pričazen v operi«.

Groharjeva razstava. Odprta ves dan.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: A. Bohinc, Rimska cesta; M. Leustek, Resljeva cesta.

Kavarna „LEON“
vsak dan celo noč odprta.

Naši v Italiji

Cavalotti je tudi tokrat slabo interpretiral namen fašistovske vlade. Moral bi vedeti, da je vprašanje slovanskega jezika na slabšem kakor vprašanje različnih italijanskih dialektov, kajti Gentilijeva reforma celo zahteva, da se mora povsod govoriti po pravilnem jeziku v šoli tudi krajevni dialekt in predpisuje celo prevajanje vaje iz dialektov v pravi jezik. Enako je bil v prvotnih načrtih dialekt celo predmet pri vzprejemnem izpitu na srednji šole. Slovanski jezik pa je docela izgnan iz šole. In tudi v času ko je bil še dopuščan v zloglasnih dodatnih urah, je bilo čitanje in pisanje docela prepovedano.

V nedeljo dopoldne se je vršil v Storjaj občni zbor tamošnjega knjižsko-izobraževalnega društva. Po obnem zboru se je vršila tudi seja pokrajinskega zbora političnega društva »Edinost«. Ko je bila seja že pri kraju, so prihiteli v vas milici, ki so se bili udeležili fašistovskega slavlja v Sežani. Iskali so pred vsem talnika Dovgana, ki se je pa pravosodno skrnil. Pač pa so izsledili g. Uršiča, v čegar stanovanju se je bila vršila seja in so ga pretepal. Pretepli so tudi nekatere druge vasčane.

20. VI. se je otvoril nov vriec Lega Nazionale v St. Vidu pri Vipavi v največje veselje tamošnjega prebivalstva, kakor poročajo italijanski listi. V kratkem se ustanovi v Ajdovščini godba Lega.

Uroda slovanskega tiska deli tudi fašistovski glasilo »Corriere delle Giulie«, ki ga izdajajo fašistovski disidenti. Med njimi najuhajši nasprotnik Slovanov bivši fašistovski tajnik Lupetina in znani Mario Forti, ki sta bila pa od sedanjega komisarja uruškega fašja po prizadevanju uruškega prefekta izključena iz stranke. List je bil te dni celo v zadnji izdaji zaplenjen.

Za torek, 29. junija je bil napovedan občni zbor Učiteljskega društva za tolmarski okraj pri Sv. Luciji in pravilno pripravljeno tudi varnostni oblasti. Ta je ob tej priliki zahtevala tudi seznam članov. Zborovanje se je v redu pričelo. Okoli desete ure pa se pojavijo v dvorani karabinjerji pod vodstvom poročnika iz Tolmina in zahtevalo, da se prekine zborovanje »z ozirom na javno varnost«. Prisotne so zaplitali, predsednika pa povabili na komando, kjer so ga zasliševali o poteku obnega zbora.

»Ne bojte se ničesar. Jaz vam bom pomagal in vas rešil iz krepeljev te propalice. Šest mesecev imamo časa da vrnite princa.«

Po teh razburljivih dogodkih so se razšli. Latimer in Grant sta poiskala svoji sobi, Eliza pa, kateri se je zahotelo zraka, se je šla sprehajati v grajski park ter sedla na klop sredi cvetočih vrtnic. Mr. Grant je z velikimi koraki hodil po svoji sobi gor in dol, kadil cigareto za cigareto in hladno razmišljal o položaju. Nenadoma je prihitel Latimerjev služabnik v njegovo sobo in vzkliknil ves preplašen:

»Mr. Grant, gospodična Elizabeta je izginila. Zaman jo iščemo povsod.«

Grant je odhitel v Latimerjevo sobo. Našel je tam njega in njegovo soprogo, oba objokana.

Kaj se je vendar zgodilo? — ju je vprašal.

»Izginita je. Šla je malo na vrt in ni je bilo nazaj. Povsod jo iščemo in kličejo, a se ne oglasi. Princ nama je ugrabil otroka. Grant, samo vi nam lahko še pomagate. Popolnoma vam zaupava.«

Grant je bil mož čudovite odločnosti.

»Sir Latimer,« je dejal nesrečnemu očetu. »Takoj odidem poizvedovat za Elizo, ki jo ljubim bolj kot vse na svetu. Priigram vam, da jo rešim in če bi se tudi moral boriti zoper vse zločince Indije. Za eno ali dve uri odidem, potem se pa vrnem.«

P. Ripson:

„Na pragu smrti“

Kinoroman.

II. poglavje.

Dvignil se je in čisto avtomatsko je pržil roko mlademu možu, ki je ves obupan odšel. Čeprav ni mogel razumeti, kaj se godi, je vendar sumil, da se je moralo zgoditi nekaj strašnega, kajti stari Latimer je izgledal kar čez noč za deset let starejši. Grant ni mogel prikriti svoje bojazni Elizi.

»Kaj te je moj oče odbil?« ga je ta vprašala vsa preplašena. Mr. Grant jo je žalostno pogledal in molčal.

»Prosim te za božjo voljo, kaj ti je odgovoril, moj oče?«

Američan je sklonil glavo in dejal tiho:

»Nič!«

»Kako nič? To vendar ni mogoče. V naši hiši se nekaj godi, česar ne razumem. Takoj grem k papanu, da razjasnim zadevo. Če mi ti nečes povedati resnice, jo bom pa sama zvedela od njega.«

Komaj je izrekla te besede, je že odhitela naglih korakov, ne da bi jo mogel Grant zadržati.

V trenutku, ko je prihitela v sobo in sedla svojemu očetu nasproti v isti naslonjač, v katerem je pred par minutami

V Ljubljani, dne 5. julija 1926.

— Ne nasedajte lopovom! Po Sloveniji
e klati zadnja leta prebrisan slepar Poljak
van Kruczenik. Mož se predstavlja za ve-
posestnika v Dolnjih Andrijevcih v Sla-
oniji in poudarja, da je milijonar, da pa

Iz Ljubljane

—Ij Zadnja velesejska nedelja glede vrenjena sicer ni izpolnila nad in želj, a prišlo je vsaj do nekakega kompromisa, po katerem nam je neko privoščilo nar ur brez

—li Orjunaši v preiskovalnem zaporu. Danes dopoldne je bila vložena od policijske direkcije ovadba proti 18 Orjunašem, ki so se udeležili napada v Prešernovi ulici. Obtoženi so po § 95. srb. zak. Prepicjani bili v preiskovalni zapor že v soboto. V preiskovalnem zaporu se nahajajo: Boko-
ljub Rapačić, rojen v Krvavici, Dalmacija, stanujoč v Novem Sadu; Stevo Trpa-
lazza, strojnik v Glini; Luka Kopa-

zopet v svojo domovino. Ne zamudi jih ogledati na velesejmu v razstavi „Mirim čokolade“.

Premijera Tannhäuserja

Javne produkcije konservatorija v Ljubljani. Prejeli smo in objavljamo: Uliud-
niti prosim, da z ozirom na poročilo o
teh produkcijah, priobčeno v 147. številki

na pokrajina življenjsko zainteresirana na ljubljanskem vselejmu, je uprava istega sklenila, da se bodo bodoči vselejmi v Ljubljani vršili še v večjem obsegu s postopnim priključenjem vseh onih panog našega gospodarstva, ki doslej še niso bile zastopane. Kljub sedanjí težki gospodarski krizi je dossegel letošnji vselejem zelo zadovolj

Najboljše kupčije so izdelali zopet razstavljalci pohištva, turbin, strojev za obdelovanje lesa, pletilnih strojev, železnih in jeklenih izdelkov, vozov, kemičnih izdelkov, posode, pnevmatik, poljedelskih strojev itd. Bolj slabše je šla zadnje dni tekstilna industrija, klobuki, slamniki in nekateri drugi predmeti.

Monumentalno filmsko delo v 11 velikih dejanjih.

LILIAN GISH

**Vsled velike dolžine filma (oba dela neskrajšana v enem sporedu)
se vrše predstave danes ob: 4, pol 8 in četrta 10**

Dvorana in vestibul se za ta vefilm spremenjena v cerkev,
Preskrbite si pravočasno vstopnice, ker je naval pri blagajnah velik.

Telef. 124 **ELITNI KINO MATICA** najlepši kino v Sloveniji.

Izjava

Z ozirom na zlohotna poročila v različnih listih, zlasti inozemskih (Neue freie Presse), da bi se bile v Mestni hranilnici v Mariboru izvršile velikanske malverzacije, izjavljam, da so ta poročila neresnična.

Res je le, da je Mesina hranilnica s sklepom upravnega odbora, ki je bil odobren od nadzorne oblasti, nakupila večjo množino delnic Mariborske tiskarne, katere je pa zopet prodala proti polnemu plačilu kupnine, vstevši vse obresti, tako da radi nakupa teh delnic ni utrpela hranilnica nikake škode.

Tudi pri Kreditnem društvu, ki je pridržano Mestni hranilnici v Mariboru, ni

Maribor, dne 3. julija 1926.
Vladni svetnik in sreski poglavar:
Dr. Marko Ipavc s. r.
kot vladni komisar.

Poročali smo že o krizi, v kateri sta zašla dva prvovrstna dunajski gospodarska zavoda, Konzumno društvo in Centralna banka nemških hranilnic. Pri obeh zavodih so v prvi vrsti udeleženi nižji sloji, ki so jima zaupali svoje prihranke. Tudi Konzumno društvo je namreč fungiralo kot hranilnica. Zato je vlada i za Konzumno društvo i za Centralno banko uvedla sanacijsko akcijo, ki pa se je posrečila le pri banki. Tej je priskočila na pomoč Zveza nemških bank, katera ji je obljubila večje posojilo pod zelo ugodnimi pogoji. Garancijo za posojilo je prevzela avstrijska vlada, ki si je za to seveda izgovorila vpliv na nadaljnjo poslovanje banke. Kakor poročajo dunajski listi, namerna vlada sčasoma banko popolnoma prevzeti in jo preosnovati v državno hranilnico.

Sanacijska akcija za Prvo Dunajsko Konzumno društvo pa se je izjavila. Društvo je zato večeraj stavilo predlog za prisilno poravnavo. Krizo je povzročilo baje birokratično in netrgovsko vodstvo društvenega poslovanja Dunajskega časopisje sedaj energične zahteve naj se razlikuje med poslovanjem društva kot konzum in kot hranilnice. Konzum naj se prepusti svoji usodi, glede hranilnice pa je neobhodno potrebno da se uvede resilna akcija, ki naj reši pred katastrofo male vlagatelje, večinoma delavce, ki so zaupali društvu vse svoje prihranke.

To in ono

Velika letalska nesreča pri Tachovu

Kakor smo kratko že poročali, se je ponesrečilo v petek pri vasi Střebe blizu Tachova letalo francosko-rumunsko letalske družbe, na katerem je letel poleg pilota Peroteja šest potnikov. Tachov leži blizu bavarske meje. Iz bavarskega mesta Hohenstraussa so ljudje opazili, da motor nepravilno funkcionira. Po mnenju vojnega pilota poročnika Jaroslava Smrčka, ki je prispeel z zastopnikom okrajnega glavarja v Tachovu v soboto na kraj nesreče, je pilot Perotey zaman iskal v gozdu primerne kraja, kjer bi se spustil. V motorju se je pojavil defekt in letalo bi se moralo nemudoma spustiti. Nesreča se je pripetila zato, ker je bilo letalo ta čas nad velikim gozdom. Letalo je krožilo nekaj časa nad gozdom, potem je pa strmoglavilo iz višine 100 metrov v neko močvirje, kjer se je popolnoma razbilo.

Izpod razvalin letala so potegnili pet mrtvih in enega težko ranjenega potnika. Pilot je še držal v roki volant, nekateri potniki so imeli v ustih cigarete, drugi so držali v rokah novine. Iz tega se da sklepati, da je bila katastrofa nepričakovana in da je nastopila smrt takoj po padcu, odnosno že med padcem. Trupla petih žrtve so prepežljali na pokopališče v Rozvadovu. Težko ranjeni umetnik Andrej Prang-Paretov, rojen 1. 1891 v Petrogradu, je med transportom v bavarsko bolnico v Weiden umrl. Imel je potni list, ki ga je izdala komisija za ruske emigrante v Revalu na Estonskem. Pilot Perotey, ki je imel pri sebi angleški potni list, je bil rojen 1. 1895 v Lanenville le Raon in je bival zadnje čase stalno v Parizu. Njegov mehanik Terrenes je bil rojen 1. 1897 v Comenti in je imel stalno bivališče v Parizu. Druge tri žrtve so: trgovski zastopnik Louis Joseph Marie Conteau, rojen 1. 1892 v Carigradu in pristojen v Belgiji, Američan Richard Dawson, rojen 1. 1890 in pristojen v Filadelfiji ter njegova soproga Emilija. Njun potni list je bil izdan v Washingtonu. Prtljago ubitih potnikov, v kateri je mnogo dragocenosti, je izročila komisija orožniški postaji v Rozvadovu. V Tachovu se govori, da sta bila ponesrečena Američana, zakonca Dawson daljna sorodnika prezidenta Masaryka. Dawson je bil zet Russela, ki se je poročil s sestro Charlesa Cranea, tasta londonskega poslanca Jana Masaryka. Zakonca Dawson

sta bila namenjena v Karlove Vare. Hotela sta se tudi udeležiti vseskoljskega zleta.

Elitna oblačila

ki si jih more radi neverjetno nizkih cen vsako do nabaviti, je razstavila trvdka

Drago Schwab, Ljubljana

na velesejmu paviljon I. Prilika, da se prepricate.

Zdravnik perzijskega šaha

Londonski listi poročajo, da je bil imenovan v Londonu bivajoči angleško-ruski zdravnik dr. Sergej White-Malakov za osebnega zdravnika sedanega perzijskega šaha Rize-kana. Malakova je obvestilo o imenovanju londonsko perzijsko poslaništvo, ki mu je takoj izplačalo ogromno vsoto na račun potnih stroškov. Zanimivo je, kako je prišlo do tega imenovanja.

Dr. White-Malakov je kakor pove že ime, na pol Rus, na pol Anglež. Njegov oče je bil ruski apotekar, mati, rojena White, pa angleška guvernanta v Rusiji. Po mozevi smrti se je vrnila v Anglijo. Sin je študiral v Londonu in Moskvi. Po končani študiji je postal angleški vojaški zdravnik. Med svetovno vojno je bil poslan v Rusijo, kjer je primanjkovalo dobrih zdravnikov. V Rusiji se je seznanil s sedanjim perzijskim šahom, ki je živel v mladosti zelo skromno. Riza-kan je bil pred vojno pristaš perzijskih revolucionarjev in je, ko so mu postala tla prevroča, pobegnil v Rusijo in se udeležil svetovne vojne kot ruski kozak. Po vojni se je vrnil v Perzijo, kjer je začel kmalu igrati veliko politično vlogo in zaključil svojo izredno kariero s tem, da je postal perzijski kralj. Njegovo kranje so posneli tudi filmski operaterji in zdaj gre ta film po vsem svetu.

Film so predvajali nedavno tudi v Londonu. Med gledalci je bil slučajno siromašen rusko-angleški zdravnik dr. Sergej White-Malakov, ki je pobegnil iz boljševiške Rusije v Anglijo, kjer pa ni mogel priti do zaslužka. Ves začuden je spoznal v perzijskem šahu svojega bivšega pacienta in znanca iz ruske armade. Spomnil se je, da je opetovano sedel za isto mizo z ruskim kozakom, ki je bil po krvi Perzijanec. Nekdo mu je rešil celo življenje. In ta kozak je zdaj perzijski šah. Dr. Malakov mu je kot

svojemu drugu pismeno čestital in dobil kot odgovor po par tednih povabilo, naj postane hišni zdravnik novega kralja. Dr. Malakov je seveda vabilo brez obojavljanja in z veseljem sprejel in že čez par dni odpotoval v Teheran, kjer mu ne bo treba skrbeti za vsakdanji kruh.

Dva škandala v stari aristokraciji

Iz Budimpešte poročajo: 26-letni grof Ludvik Wenckheim, edini dedič veleposestva, ki meri 33.000 orolov, se je poročil skrivaj s filmsko igralko Mizi Hoffmanovo. Mladi grof, ki družabnih stikov skoraj ni imel, je bil strasten igralec in ljubitelj konjskih dirk, pri katerih je izgubil s raznimi ponesrečenimi stavami več milijard kron. Slučajno se je seznanil s filmsko igralko Hoffmanovo, prijateljico grofa Jana Nemese. Zaljubljen se je v mlado lepoto, toda igralca je njegovo ljubezen odločno odklonila. Izjavila je, da bi se pač poročila z njim, da pa o ljubavnem razmerju izven zakona ne more biti govora.

Grof jo je neprestano nadlegoval in tako je končno pobegnila v Monte Carlo, kamor ji je sledil tudi zaljubljeni grof. V Monte Carlu sta se poročila. Grofovi ožji sorodniki so skušali na vse načine preprečiti ta zakon. Stari grof Wenckheim je bil pripravljen žrtvovati milijarde, samo da bi Hoffmanova ne pristala na poroko z njegovim sinom. V petek je dobil stari grof obvestilo, da se je sin poročil. Budimpešta že dolgo ni imela take senzacije. Stari grof je izjavil, do noče sina več priznati in da mu odreka pravico do dedščine.

Dočim je škandalček v madžarski grofovski rodbini bolj komičnega značaja za neudeleženo javnost in ga bodo gotovo prej ali slej na kak način poravnali, je zadelo neprimerno resnejša težja nesreča nemško-rusko grofovsko familio Pahlen v Potsdamu pri Berlinu. V soboto je namreč berlinska policija aretirala 23letnega grofa Petra Pahlen, ki ga je zalotila, ko je baš hotel oskruniti neko 7letno šolsko deklico. Le intervenciji nekega pasanta, ki je slišal dekletove klice na pomoč, se ima ta zahvaliti za svojo rešitev. Policijska preiskava je dognala, da je mladi degenirani grof stalno zasledoval male šolske deklice. Navadno je čakal v bližini kake dekliške šole s svojim malim avtomobilom in vabil učenke, naj se peljejo z njim na sprehod. Večkrat so mu res nasledle. Ali je pri tem lahko izvedel svoje nenravne namere, do sedaj še ni znano in bo ugotovila šele preiskava.

Afera je vzbudila v Berlinu ogromno

senzacijo in ogorčenost. Grofovsko rodbina Pahlen je stala namreč v tesnih prijateljskih odnosih z bivšo nemško cesarsko rodbino in Pahlenovi so bili v Berlinu gostje znanega pruskega princa Eitel-Friedricha. Policija je zato hotela škandal potlačiti in za molčati ter je grofa Petra Pahlena takoj po prvem zaslišanju zopet izpustila. Med tem pa se je o tem zvedelo med potsdamskim prebivalstvom, katera se je lotilo veliko razburjenje, tako da je prišlo do demonstracij. Pod pritiskom javnega mnjenja je morala policija zato svoj sklep revidirati in grofa Pahlena vnovič aretirati. Da reši ostalo Pahlenovo rodbino in krije njene prijatelje med Hohenzollernci, je policija lansirala v javnost vest, da je aretirane duševno bolan in ga je tudi res oddala v opazovanje.

ni, ki so takoj odšli k Schwartzu in preiskali vso hišo. Rezultat hišne preiskave je bil grozen. Orožniki so našli truplo nesrečne žene, vse prebodeno in razmesarjeno z nožem. Schwartz je orožnikom flegmatično priznal, da je umoril tudi sedem prejšnjih žen in da je spravil s sveta poleg tega še štiri ljubice. Orožniki splošno niso verjeli misleč, da se je Schwartzu zmešalo, kmalu so se pa prepričali, da govori mož resnico. Schwartz jim je pokazal v bližini hiše kraj, kjer je zakopaval svoje žrtve. Tu so orožniki našli enajst ženskih okostnjakov. Pa to še niso vse Schwartzove žrtve. Ljudje se namreč spominjajo, da je izginilo brez sledu še več žensk, s katerimi je imel Schwartz ljubavno razmerje.

Najboljši in najtrpežnejši češki

čevlji **TIP-TOP** in **BALY-SVICA** se dobje le v trgovini **ZIBERT**, Prešernova ul.

Dunajski Landru

Poročali smo že v zadnjih številkah o groznem zločinu dunajskega mesarskega pomočnika Wimpassingerja, ki je umoril svojo ženo, njeno truplo razkosal in nato v posameznih komadih pometal v Donavo. Wimpassinger, kateremu so prišli slučajno na sled, se je zagovarjal tako spretno, da je bila podoba kakor da je umoril svojo ženo v hipnem blaznem navalu besnosti. Priznal je brez obotavljanja svoj zločin in ga opisal v vseh podrobnostih, tako da mu je že tudi policija verjela, da je res postal žrtev neprestanega šikaniranja svoje žene. Nadaljna preiskava pa je privedla do senzacionalnega preokreta. Policija je namreč ugotovila, da je lani brez sledu izginila Wimpassingerjeva sestra, predzakonska hčerka njegove žene. Istočasno so potegnili tudi iz krat iz Donave odsekano žensko roko, ne da bi mogli pojasniti zagoneten zločin. Radi sličnosti okoliščin skoro ni dvoma, da je Wimpassinger, kakor sedaj svojo ženo, umoril lani tudi svojo sestro, 17-letno Karolino. Iz izpovedi raznih prič sumi policija, da je imel Wimpassinger z dekletom nedovoljeno razmerje in se ga nato iznebil z umorom. Deklica je koncem marca lanskega leta izginila, ne da bi jo mogli najti.

Dalje je dunajska policija razširila svoje poizvedbe na neko služkinjo, kateri je Wimpassinger lansko jesen prekrbel službo pri neki dunajski uradniški rodbini. Tudi ta deklica je kasneje izginila brez sledu in ni izključeno, da je ona postala žrtev gotovo nenormalnega morilca Wimpassingerja.

KAVČUKASTE PETE IN PODPLATE nosite ob vsakem vremenu. «PALMA» ni razkosje ker daje elastično ugodno hojo, ter je vsakemu praktičnemu in varčnemu človeku neobhodno potrebna tembolji, ker je mnogo bolj trajna in cenejša kakor usnje. Ena polkušnja vas brž prepriča. Odtlej ne boste hoteli več nositi čevljev brez «PALME».

Prazno sobo s posebnim vhom in električno razsvetljavo — isčem za takoj. — Dopi si pod Prazno soba/2026 na upravo «Slov. Nar.»

Majhno posestvo blizu Radovljice — radi družinskih razmer takoj naprodaj. — Ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «Posestvo/2027».

Volno in bombaž na drobno in debelo — za strojno pletenje in za vsakovrstna ročna dela, se dobi v veliki izbiri in po najnižjih cenah pri — Karol Prelog, Ljubljana, Gosposka ulica 3, Stari trg 12. 122/T

Dva dijaka nižjih razredov srednjih šol sprejme v celotno oskrbo srednješolski profesor. — Naslov pove uprava «Slov. Naroda» pod «Profesor/2029».

RADIO

aparate in sestavne dele ima v zalogi

FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5

Kupujemo zlato, srebro, platin. — Tovar na za ločenje dragih kovin. Ljubljana VII, Sv. Jerneja cesta 8. 2018

20.000 Din posojila išče trgovec za trgovino z mešanim blagom. Plača dobre obresti. — Ponudbe pod «Posojila/2023» na upravo «Slov. Naroda».

Modroce afrik, žimnate in fine volnene ter vse drugo **TAPETNIŠKO POHIŠTVO** kupite najceneje pri trvdki **Rudolf Sever** Ljubljana, Gosposvetska 6.

Shell specialno avto-olje ca. 150 kg

se prodaja po izdatno znižani ceni radi prodaje avtomobila, tudi v manjših množinah. — Vprašati: Puharjeva ulica 14, II. nadst., za Narodnim domom. 2038

Naprodaj

vsled smrti polkovnika Puteanyja v gradu Tivoš li. I. nadstropje, levo — jedilnica (barok), spalnica (barok in renaissance), jedilni servisi, stekleni servisi, razne ure in več drugim predmetov. — Na ogled in naprodaj istotam. 1924

ZASTOPSTVO

prve angleške tvornice avtomobilov se odda solventnemu strokovnjaku. Vprašanja z navedbo referenc in bančnih zvez na:

The Trans-European Co., Ltd., Wien I., Stefansplatz Nr. 3.

Nabavljalna zadruga uslužbencev državnih železnic in Sloveniji

R. Z. Z. O. Z.

razpisuje

stavbena dela za razširjavo svojega skladišča.

Narčni in stavbeni pogoji so interesom na vpogled od 4. julija naprej dnevno od 8. do 12. in od 15. do 18. ure v prostorih nabavljalne zadruge v Šiški. Izvodi stanejo po 100 dinarjev.

Pismene ponudbe je vložiti v zaprtih kuvertah do sobote, 10. julija do 12. ure.

Naznanilo preselitve.

KARL PRELOG, trgovina z volno, bombažem in galanterijo, je preselil svojo doslej na **Galusovcem nabrežju št. 11** se nahajajočo trgovino v

Gosposko ulico št. 3.

Trgovina na Starem trgu št. 12 ostane še nadalje. Ob tej priliki, se cenjenim odjemalcem zahvaljujem za dosedanje zaupanje ter se priporočam za nadaljno naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Karl Prelog.

Originalne potrebščine za Opalograph.

Preservat in Fixat in druge potrebščine. Originalne barve in matrice za Gestetner Cyklostil.

Lud. Baraga

LJUBLJANA

Selenburgova 6

20-T

Posetnikom velesejma priporočamo naslednje tvrdke:

HOTEL IN RESTAVRACIJA

„LLOYD“

Sv. Petra cesta št. 7.

Izborna kuhinja.

Pristna pijača.

Rudolf Müller

1866

JOSIP VIDMAR

Tovarna dežnikov in solčnikov.

Ljubljana,

Pred škočijo št. 19.

1865

MARIJA ROGELI

manufakturna trgovina

perilo za gospode in dame.

Blago dobro, cene nizke.

Sv. Petra cesta 28.

1864

Ivan Jax in sin

velika zaloga 3 valnih, pi-

salnih strojev in koles.

Gosposvetska c. 2.

1863

Narodna tiskarna

Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5.

1906

TOVARNA PERILA

„TRIGLAV“

Ljubljana,

Kolodvorska ulica 8.

1862

F. K. KAISER

puškar in trgovec z orožjem

Ljubljana,

Selenburgova ul. 6.

1861

Zalaznik Jakob

slačičarna in kavarna

LJUBLJANA, Stari trg 21.

1866

L. GERKMAN

TRGOVINA Z USNEN NA DEBLO

Ljubljana, Sv. Petra c. 71.

nasproti tovarne Polak

1877

IVAN ŠIMENC

vrtnarstvo

LJUBLJANA,

Gradišče št. 12.

1935

L. Mikuš

Mestni trg št. 15.

Tvornica dežnikov

zaloga izprehajalnih palic

Ivanka Stegnar

modistinja

RIMSKA CESTA 10.

1936

Drečuje: Josip Zupančič — Za «Narodno tiskarno»: Fran Jezeršek — Za inseratni del lista: Oton Christof — Vsi v Ljubljani.